

Gemeente Mook en Middelaar

Beleidsplan Financiële Zelfredzaamheid & Schuldhulpverlening 2019 - 2022

Mook, november 2018

Postadres

Postbus 200, 6585 ZK Mook

Bezoekadres

Raadhuisplein 6, Mook

Telefoon

024 - 696 91 11

E-mail

gemeente@mookenmiddelaar.nl

Internet

www.mookenmiddelaar.nl

Inhoud

1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Sociaal domein	5
2.	Wettelijk kader	6
2.2	Beleidsplan Sociaal Domein	6
2.3	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	6
2.4	Evaluatie Wgs	6
2.5	Moratorium	7
2.6	Beleidsplan schuldhulpverlening 2013	7
2.7	Gemeenteraad	7
2.8	College	8
3.	Achtergrond en ontwikkelingen	9
3.1	Enkele cijfers	9
3.2	Oorzaken van schulden	9
3.3	Gevolgen van schulden	9
3.4	Landelijke stijging schuldenproblematiek	10
3.5	Cijfers gemeente Mook en Middelaar	10
3.6	Vergunninghouders	11
4.	Integrale aanpak	12
4.1	Integrale aanpak in Beleidsplan Sociaal Domein	12
4.2	Samenhang met andere beleidsterreinen	13
	Minimabeleid	13
	Bijzonder bijstand	13
	Re-integratie	14
	Wmo en Jeugwet	14
	Beleid terug en invordering	14
5.	Preventie en maatregelen	15
6.	Betrokken partijen	16
6.1	Sociaal Team	16
6.2	Maatschappelijke organisaties	16
6.3	Samenwerking partijen	16
7.	Nazorg	17
8.	Ladder en doelstellingen	17
8.1	Onderwerpen Beleidsplan	17
8.2	Doelstellingen	18
8.3	Ladder financiële zelfredzaamheid	20
9.	Financiën	21

Beleidsplan:

- Eenmaal per 4 jaar
- Verandering maatschappij & in Sociaal Domein

Financiële zelfredzaamheid & Schuldhulpverlening

Evaluatie Wgs:

- Geen wetswijziging
- Rijk treft maatregelen
- Moratorium

- Raad stelt beleidsplan vast
- College maakt uitvoeringsplan
- College informeert raad

- Landelijke stijging schuldenproblematiek
- SHV Mook daalt
- Doelgroep niet bereikt?
- Positie statushouders

- Langer dan 3 jaar armoede
- Helpt armen werkt
- 40% alle huishoudens heeft betalingsproblemen
- 1 op 9 kinderen in armoede
- ZZP-ers in armoede

Introductie Ladder naar Financiële Zelfredzaamheid

Doelen

- Integrale SHV
- Toegang laagdrempelig
- Keuzearchitectuur
- Vroegsignalering
- Voorlichting en preventie
- Nazorg
- SHV conform norm NVVK
- Deskundigheidsbevordering
- Geen overschrijding wettelijke wachttijd
- Kinderen

Samenwerking:

- Sociaal team
- Destion
- 1e lijns zorg
- VHM
- PLANgroep
- Synthese

Prognose kosten*

- 2019: € 29.000
- 2020: € 27.00
- 2021: € 27.500
- 2022: € 27.500

* excl. bewindvoering

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Sinds de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in 2012 hebben gemeenten een zorgplicht op het gebied van schuldhulpverlening. De wet schrijft voor dat elke vier jaar een nieuw beleidsplan schuldhulpverlening moet worden vastgesteld. Ontwikkelingen, o.a. de decentralisaties in het sociaal domein, geven aanleiding tot het opstellen van een nieuw beleidsplan. De toenemende complexiteit van hulpvragen brengt de noodzaak mee tot integrale benadering. Daarbij speelt financiële zelfredzaamheid een belangrijke rol.

1.2 Sociaal domein

Het Sociaal Domein heeft zich na de decentralisatie verder ontwikkeld. We kunnen spreken van een periode waarin beleid en de uitvoering zich 'zetten'. Tegelijkertijd wijzen diverse onderzoeken op mogelijkheden om het beleid en de uitvoering verder te ontwikkelen en te verbeteren. We zien vooral een ontwikkeling die gericht is op voorkomen van schulden, preventie en op verbetering van de toegang tot de schuldhulpverlening. Bij het opstellen van dit plan hebben wij gebruik gemaakt de uitkomsten van landelijk en lokaal onderzoek. Recent is er nog een onderzoek uitgevoerd door de Nationale Ombudsman naar de toegankelijkheid van de schuldhulpverlening. Hieronder de conclusie en de oproep van de ombudsman.

Conclusies

De meeste gemeenten maken een positieve ontwikkeling door. Een groot deel van de geënquêteerde gemeenten is toegankelijk voor nieuwe aanvragers. Zij kunnen binnen enkele weken terecht voor een face-to-face-gesprek. De meeste gemeenten bieden ondersteuning aan de niet-zelfredzame burger in het schuldhulpproces en weigeringsgronden lijken minder vaak en minder strikt te worden toegepast dan vroeger. Toch heeft de ombudsman nog enkele aandachtspunten. Zo vindt hij dat er nog steeds (te veel) mensen voortijdig uitvallen in het toegangsproces; dat voor zelfstandigen de schuldhulpverlening nog onvoldoende toegankelijk is; en dat burgers nog niet altijd een gemotiveerde beschikking op een aanvraag ontvangen. Ook vindt de ombudsman het zorgelijk dat bijna de helft van de aan het onderzoek deelnemende gemeenten geen exacte cijfers kan verstrekken.

Oproep aan gemeenten

Gelet op de resultaten van dit onderzoek roept de Nationale ombudsman gemeenten op om:

- Beter te registreren.
- Te kijken naar de oorzaken van en de oplossingen voor de uitval in het toegangsproces.
- Zich proactief en 'inclusief' op te stellen om te voorkomen dat burgers voortijdig afhaken.
- De toegang tot schuldhulpverlening voor zelfstandigen op korte termijn te verbeteren.
- Burgers altijd een beschikking met een deugdelijke motivering te verstrekken

Daarnaast geeft de Nationale ombudsman gemeenteraden in overweging zich te laten informeren door hun college van burgemeester en wethouders over de resultaten van de eigen gemeenten en de vraag voor te leggen of en zo ja welke stappen er gezet gaan worden naar aanleiding van dit rapport.

2. Wettelijk kader

2.2 Beleidsplan Sociaal Domein

De raad heeft in december 2017 het Beleidsplan Sociaal Domein vastgesteld. Daarin staat dat het college, mede op basis van de uitkomsten van onderzoeken, de schuldhulpverlening door moet ontwikkelen en daarbij een verschuiving moeten realiseren van curatief naar preventief. Daarom spreken we niet langer alleen van schuldhulpverlening maar van financiële zelfredzaamheid. Schuldhulpverlening is daar een onderdeel van. De opdracht is om maatregelen te treffen die het ontstaan van problematische schulden zo veel mogelijk voorkomen. Daarbij is samenwerking met ketenpartners een vereiste; zonder hen is effectieve ondersteuning niet mogelijk.

2.3 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is op 1 juli 2012 in werking getreden en geeft gemeenten een wettelijke zorgplicht tot integrale schuldhulpverlening die de volgende opdracht inhoudt:

- Realiseren van een brede toegankelijkheid;
- Beperken van de wacht- en doorlooptijden;
- Realiseren van integrale schuldhulpverlening;
- Nemen van regie;
- Vaststellen van een beleidsplan voor een periode van maximaal vier jaar.

Onze gemeente heeft vanuit de Wgs uitdrukkelijk de taak om regie te voeren en integraal beleid te ontwikkelen. Niet alleen moeten we werken aan het oplossen of hanteerbaar maken van het schuldenprobleem, maar tegelijkertijd moeten we de oorzaak in beeld brengen en, in samenhang met eventuele andere problemen, deze aanpakken. Daarnaast hebben we de opdracht om ook beleid te ontwikkelen op het gebied van schuldenpreventie en nazorg bij schuldhulpverlening.

In de Wgs zijn de termijnen opgenomen voor de behandeling van aanvragen schuldhulpverlening:

- De wachttijd tussen de aanvraag en het eerste gesprek is maximaal 4 weken;
- In het geval van een bedreigende situatie is de wachttijd maximaal 3 werkdagen;
- De gemeente informeert de aanvrager over de doorlooptijd.

De Wgs omschrijft wel 'wat' wij als gemeente moeten realiseren, maar niet 'hoe' wij daar invulling aan geven. Vaststelling en uitvoering worden dus aan onze gemeente overgelaten. De gemeente is de regisseur van de schuldhulpverlening en bepaalt met de ketenpartners wie welke rol heeft in de uitvoering.

2.4 Evaluatie Wgs

De Wgs is in 2016 landelijk geëvalueerd¹. Uit deze evaluatie kwam o.a. het volgende naar voren: "...(dat) gemeenten meer grip hebben op de uitvoering, ze hebben hun regierol versterkt, ze zijn meer integraal gaan werken, ze hebben het pakket schuldhulpverlening verbreed en daarbij vaker preventie en vroegsignalering ingezet, en ze bieden meer maatwerk."

¹ Baan, A., Louwes, K. & Oostveen, A. (2016). *Evaluatierapport Wet gemeentelijke schuldhulpverlening*. Berenschot.

Op zichzelf een positief geluid, maar er zijn natuurlijk ook verbeterpunten. De regering heeft maatregelen aangekondigd en getroffen op de volgende aspecten van beleid en uitvoering:

- Professionaliseringsimpuls: handreikingen, leercirkels regionale bijeenkomsten;
- Verbeteren toegang: volgt nader onderzoek van de Inspectie SZW;
- Innovatie: wetenschappelijk onderzoek, nieuwe methoden, kennisprogramma;
- Meten is weten: registratie, beschikbaarheid gegevens verbeteren;
- Aanpassen (aanpalende) regelgeving: o.a. Rijksincassovisie, beslagregister deurwaarders, wetgeving vereenvoudigd derdenbeslag.

De evaluatie heeft echter niet geleid tot ingrijpende wijziging van de Wgs zelf. De aandacht gaat vooral uit naar verbetering van de uitvoering en het bieden van ondersteuning aan gemeenten en ketenpartners.

2.5 Moratorium

In de Wgs is inmiddels wel artikel 5, 'moratorium' in werking getreden. Een moratorium is een tijdelijke afkoelingsperiode van maximaal zes maanden, waarin schuldeisers alle invorderingsactiviteiten moeten opschorten. Een inwoner met schulden krijgt in die periode van zes maanden bijvoorbeeld tijdelijk geen brieven van deurwaarders en geen aanmaningen van de belastingdienst of andere overheidsorganisaties. Hierdoor krijgt de burger de tijd om orde op zaken te stellen, overzicht te krijgen over zijn financiën en een plan te maken om op een realistische manier schulden te gaan afbetalen. Het moratorium kan al vroeg in het schuldhulpverleningsproces worden ingezet. PLANgroep (organisatie die voor onze gemeente de schuldhulpverlening uitvoert) is inmiddels gemachtigd om in voorkomende gevallen namens het college een moratorium aan te vragen bij de rechtbank.

2.6 Beleidsplan schuldhulpverlening 2013

In april 2013 heeft de raad het 'Beleidsplan schuldhulpverlening gemeente Mook en Middelaar 2013' vastgesteld. In dit beleidsplan werden de doelstellingen van het schuldhulpverleningsbeleid van de gemeente Mook en Middelaar vastgelegd. Hierbij werd aansluiting gezocht bij de wettelijke uitgangspunten uit de Wgs en het beleid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK).

2.7 Gemeenteraad

Op grond van artikel 2 lid 1 van de Wgs stelt de gemeenteraad een plan vast dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van de gemeente. Op grond van artikel 2 lid 2 Wgs stelt de raad het plan telkens voor een periode van ten hoogste vier jaar vast. Helaas is het vanwege de grote hoeveelheid werk in verband met de decentralisaties niet gelukt tijdig een nieuw plan aan te bieden. Door het plan nu opnieuw vast stellen voldoet de gemeente alsnog aan de verplichting. De looptijd van dit plan is vier jaar, namelijk van 2019 t/m 2022.

In artikel 2 lid 3 Wgs staat dat het plan de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid bevat betreffende integrale schuldhulpverlening en het voorkomen dat personen schulden aangaan die ze niet kunnen betalen. Uit de formulering blijkt dat de wet hiermee appelleert aan de bevoegdheid van de raad om kaders te stellen. Voor de uitvoering geeft de raad, binnen de gestelde kaders, een opdracht aan het college.

In artikel 2 lid 4 Wgs staat dat het plan in ieder geval het volgende moet bevatten:

- a. welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen;
- b. welke maatregelen de gemeenteraad en het college nemen om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de integrale schuldhulpverlening wordt uitgevoerd;
- c. het maximaal aantal weken dat de gemeente nastreeft met betrekking tot de in artikel 4, eerste lid Wgs, genoemde periode, en
- d. hoe schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen wordt vormgegeven.

2.8 College

De raad stelt dit beleidsplan vast, dat de hoofdlijnen van het beleid rond financiële zelfredzaamheid en schuldhulpverlening bevat. Het college stelt op basis van dit beleidsplan een uitvoeringsplan vast, dat activiteiten voor de korte en langere termijn bevat. Het college evalueert dit jaarlijks en stelt het uitvoeringsplan zonnodig bij. Het college informeert de raad over de voortgang.

3. Achtergrond en ontwikkelingen

Dit hoofdstuk gaat over de achtergronden en oorzaken waardoor mensen in financiële problemen komen. Verder worden recente ontwikkelingen vermeld die van belang zijn om het beleid goed richting te geven.

3.1 Enkele cijfers

- Ruim de helft van de arme Nederlanders verkeert drie jaar of langer in armoede. Dat zijn 600.000 Nederlanders (SCP, 2016).
- Ongeveer de helft van de mensen die langdurig arm zijn, bestaat uit werkenden. Hun aandeel is sinds 2005 flink gegroeid, van ruim veertig naar ruim vijftig procent (SCP, 2016).
- Bij 'nieuwe armen' daalt de kans sterk dat er een eind komt aan hun armoede. Na het eerste jaar stroomt zestig procent uit, na het tweede armoedejaar is dit minder dan twintig procent. Snel ingrijpen is dus cruciaal (SCP, 2016).
- Veertig procent van de huishoudens kampt met betalingsachterstanden (NIBUD, 2015).
- Een op de negen kinderen groeit op in armoede (Kinderombudsman, 2017).
- Een huishouden in ernstige financiële problemen kost de samenleving 100.000 euro (NIBUD, 2014).
- Het aantal zzp-ers dat om hulp vraagt neemt toe.

3.2 Oorzaken van schulden

Het ontstaan van schulden kan uiteenlopende oorzaken hebben. Vaak vormt een combinatie van factoren de oorzaak. Hierbij kunnen omgevingsfactoren, gedrag (bewust en onbewust), onverwachte gebeurtenissen en persoonsgebonden factoren een rol spelen. Er is in de afgelopen jaren wel een verschuiving zichtbaar; waar sociale en persoonlijke problemen vroeger tot financiële problemen leidden, leiden financiële problemen tegenwoordig vaker tot sociale en persoonlijke problemen (Movisie 2016)²

Reductie van mentale belasting is met name belangrijk in situaties die niet vaak in een leven voorkomen, maar grote impact hebben, zoals baanverlies, echtscheiding of het krijgen van een kind. Het is juist in dit soort omstandigheden dat burgers die onder gewone omstandigheden redzaam zijn, het overzicht verliezen en daardoor beslissingen uitstellen of verkeerde keuzes maken, waardoor ze in de problemen komen. Reductie van de belasting, door vereenvoudiging van regels of door gerichte ondersteuning, kan dan bijdragen aan de redzaamheid van burgers.

WRR 2017, Weten is nog geen doen

3.3 Gevolgen van schulden

Het hebben van schulden heeft invloed op verschillende leefgebieden. Uit onderzoeken blijkt dat het hebben van schulden leidt tot stress en zorgen, die een negatief effect hebben op het algemeen functioneren. Mensen kunnen onder die omstandigheden geen goed doordachte besluiten nemen en zij zijn minder rationeel dan wordt gedacht³. Ook hebben mensen met schulden vaker fysieke klachten en is er vaker sprake van verslechtering van de mentale gezondheid. Daarnaast kan het hebben van schulden effect hebben op de arbeidsproductiviteit. Mensen met schulden melden zich vaker ziek, hebben vaker last van concentratieproblemen en zijn gevoeliger voor stress⁴.

Dit brengt hoge kosten voor de samenleving met zich mee. Het Nibud heeft berekend dat een problematische schuldsituatie de maatschappij gemiddeld € 100.000 euro kost⁵. Deze kosten bestaan onder andere uit hulpverlening en schuldsanering, verzuim- en ziektekosten, verloren arbeidsuren, uitkeringen en huisuitzettingen.

3.4 Landelijke stijging schuldenproblematiek

De afgelopen jaren is er in Nederland een stijging van het aantal mensen met problematische schulden. Zo blijkt uit een reeks onderzoeken van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP 2016). Het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening is sterk gestegen, van 44.000 in 2008 naar 89.000 in 2013. Er is sprake van een problematische schuld als: 'de maandelijkse betalingsverplichtingen voor lopende leningen hoger zijn dan de maandelijkse aflossingscapaciteit van het huishouden. (NVVK)' Hierbij gaat het om een situatie waarin van een persoon redelijkerwijs is te voorzien dat hij niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden, of waarin hij is opgehouden te betalen.

Movisie (2016) spreekt van een problematische schuld wanneer iemand niet in staat is om de schulden binnen 36 maanden af te lossen. De oorzaak van het probleem ligt hierbij niet in de omvang en de aard van de schulden, maar in het gedrag en de aflossingscapaciteit die iemand heeft. Een op de vijf Nederlandse huishoudens kampt met dergelijke schulden. Uit de onderzoeken blijkt daarnaast dat de financiële problemen die mensen met schulden hebben verergeren: schulden worden steeds hoger. Een groot deel van de mensen met schulden is niet in beeld bij de gemeenten. Voor gemeenten ligt er daarom een belangrijke taak om deze mensen in beeld te krijgen en passende ondersteuning te bieden. Van de inwoners met (een risico op) schulden zoekt maar een klein deel hulp. Naar schatting kampt tussen de 4.6% en 7.5% van de Nederlandse huishoudens met problematische schulden zonder dat zij daarvoor gebruik maken van formele schuldhulpverlening⁶. Schaamte bij betrokkenen speelt vaak een grote rol en vormt een drempel om hulp te zoeken. Om schuldhulpverlening effectief vorm te geven moet dan ook zo veel mogelijk worden ingezet op het uit de taboesfeer halen van het onderwerp. Een overzicht van risicogroepen is lastig te geven. Het Nibud signaleert een groter aantal schulden onder jongeren met een lage opleiding, alleenstaande ouders, sociale minima, werklozen, ZZP'ers, mensen met een verslaving of GGZ-problematiek.

3.5 Cijfers gemeente Mook en Middelaar

In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de zaken die PLANgroep in de periode 2014 tot en met 2017 heeft behandeld.

Omschrijving/jaartal		2014	2015	2016	2017
In- en uitstroom	dossiers 1 jan.	28	19	10	14
	nieuwe aanmeldingen	32	30	26	21
	gesloten dossiers	41	39	22	21
	dossiers op 31 dec.	19	10	14	14
	totaal	60	49	36	35
Slagingspercentage	aantal afgeronde bemiddelingen	9	5	7	1
	aantal geslaagde bemiddelingen	7	1	3	0
	aantal toegekende WSNP's	2	3	3	1
	aantal 100%-betalingsregelingen	0	1	0	0
	slagingspercentage	100%	100%	83%	100%

Het blijkt dat vanaf 2014 het aantal nieuwe aanmeldingen gestaag daalt van 32 in 2014 tot 21 in 2017 (afnamen met 33%). Dit houdt direct verband met het einde van de economische crisis. Mede door deze afname van aanmeldingen daalt ook het aantal dossiers dat wordt afgesloten en tevens het totaal aantal dossiers dat per jaar in behandeling is. Niet ieder dossier leidt tot een bemiddeling. Ook dat aantal daalt van 9 in 2014 tot 1 in 2017 en dit is uiteraard ook het gevolg van de terugloop van het aantal meldingen. Het slagingspercentage is overigens hoog.

3.6 Vergunninghouders

Vergunninghouders (asielzoekers met een verblijfsvergunning) zijn een belangrijke en groeiende groep op het gebied van schuldenproblematiek. De nadruk ligt hierbij op het voorkomen van schulden. Stichting Vluchtelingehulp Mook signaleert verschillende omstandigheden waardoor deze groep het risico loopt op schulden.

- Zodra iemand een verblijfsvergunning krijgt in Nederland heeft hij/zij recht op een uitkering en belastingtoeslagen, zoals huurtoeslag en zorgtoeslag. Hier kan al een eerste probleem ontstaan: het kan soms drie maanden duren voordat de toeslagen en uitkering geregeld zijn. Hiermee bestaat het risico dat mensen meteen een financiële achterstand oplopen.
- Vergunninghouders moeten een lening afsluiten bij de Gemeentelijke Kredietbank te Nijmegen voor woninginrichting. Zij moeten daarvoor rente en aflossing betalen. Weliswaar vullen wij aan met bijzondere bijstand, maar de reserveringscapaciteit wordt volledig benut; zodat zij niet kunnen sparen of reserveren voor toekomstige uitgaven.
- Deze mensen zijn onbekend met de manier waarop in Nederland met geld wordt omgegaan. Zo zijn zij soms niet gewend aan het gebruiken van een bankrekening, of hebben het gevoel dat het gebruik hiervan niet veilig is. Als gevolg hiervan halen zij soms al het geld van de rekening, waardoor er onvoldoende saldo ontstaat voor afschrijving van bv. vaste lasten.

Uit onderzoek blijkt dat bij de integratie van vergunninghouders en andere nieuwkomers de nadruk sterkt ligt op het toeleiden naar werk. Er gaat minder aandacht uit naar de financiële en sociale zelfredzaamheid. De complexe wet- en regelgeving zorgt ervoor dat nieuwkomers, die veelal de taal nog niet goed beheersen, snel schulden maken⁷.

² Zuithof, M., Mateman, H., Verweij, S. (2016) Dossier wat werkt bij schuldhulpverlening. Movisie

³ Prinssen, M. (2017) Voorkomen is beter dan genezen; eindwerkstuk Avans hogeschool

⁴ Madern, T. Bos, J., Van der Brug, D. (2012) Schuldhulpverlening in bedrijf. Financiële problemen op de werkvloer. Nibud

⁵ Madern, T (2014) Overkoepelende blik op de omvang en preventie van schulden in Nederland, Nibud, p.31

⁶ Zuithof, M., Mateman, H., Verweij, S. (2016) Dossier wat werkt bij schuldhulpverlening. Movisie

⁷ Rooijen, M. van e.a., (2018), Financiële en sociale zelfredzaamheid van nieuwkomers

4. Integrale aanpak

Sinds de decentralisaties heeft onze gemeente er veel nieuwe taken bij gekregen op het gebied van Jeugdzorg, Maatschappelijke Ondersteuning en Werk & Inkomen. Met de komst van deze nieuwe taken zijn gemeenten een meer integrale werkwijze gaan hanteren bij de ondersteuning van inwoners. Dit betekent dat bij de ondersteuning van iemand op het gebied van schuldhulpverlening ook gekeken moet worden naar problemen op andere leefgebieden en omgekeerd. Dit vraagt om een andere manier van werken van de medewerkers. Deze integrale werkwijze is nog niet volledig doorgevoerd binnen het Team Sociaal Domein. De volledige integrale benadering van een cliënt / gezin moet nog verder vorm worden gegeven.

4.1 Integrale aanpak in Beleidsplan Sociaal Domein

In het Beleidsplan Sociaal Domein is o.a. het volgende uitgangspunten opgenomen:

‘Wij geven ondersteuning op maat, waarbij we niet een enkele vraag, maar het geheel beoordelen.’ Dit is in het Beleidsplan Sociaal Domein als volgt uitgewerkt:

Casusregie

Op dit moment is casusregie binnen de domeinen maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp enerzijds en werk en inkomen anderzijds verschillende vorm gegeven. In de komende jaren gaan we een systeem realiseren waarbij er één casusregisseur is voor alle domeinen. Deze casusregisseur blijft de cliënt volgen, ook als deze verwezen is naar het WerkBedrijf of een zorgaanbieder en zelfs na afronding van de ondersteuningstrajecten. Op deze manier zijn we er vroeg bij als er iets speelt en kunnen we een zwaardere ondersteuningsvraag voorkomen.

Eén lokale toegang

De ambitie om tot één integrale toegang voor ondersteuning op alle maatschappelijke terreinen te komen is in de ‘visie-notitie lokale toegang’⁸ al uitgesproken. Toch stellen we vast dat een volledige integrale toegang nog niet is gerealiseerd. Wij willen vorm geven aan één lokale toegang voor alle vormen van ondersteuning op de terreinen Wmo, jeugdhulp en werk en inkomen. Er is nu nog veel onderscheid tussen de terreinen en het is onduidelijk wie de regie voert. Werkprocessen en ICT-systemen zijn niet op elkaar ingericht en medewerkers hebben beperkte kennis van elkaars vakgebied. Wij vinden het belangrijk meer gebruik te maken van elkaars capaciteiten en elkaars kennis vaker te benutten. We willen toewerken naar één lokale toegangspoort waar inwoners terecht kunnen voor alle ondersteuningsvragen. Dit geeft ons ook de mogelijkheid de bereikbaarheid voor de verschillende domeinen aan elkaar gelijk te maken, en deze verder te verbeteren⁹.

Wij werken dus toe naar integrale benadering van de vraag van de cliënt. Dit betekent dat de medewerker bij een vraag rond schuldenproblematiek ook andere leefgebieden beoordeelt. Waar nodig wordt het probleem van de schulden direct aangepakt, maar daarna wordt een diagnose gesteld op andere leefgebieden om ook op die aspecten ondersteuning te bieden als dat nodig blijkt te zijn. Dit gebeurt bij alle hulpvragen, dus bij een vraag om hulp bij de huishouding wordt de concrete vraag beantwoord, maar tevens onderzoek gedaan naar andere leefgebieden inclusief financiële zelfredzaamheid of andere financiële problemen (o.a. schulden). Ondersteuning bij (het verbeteren van) financiële zelfredzaamheid en schuldhulpverlening maken zo deel uit van de integrale aanpak binnen het Sociaal Domein.

4.2 Samenhang met andere beleidsterreinen

Als er grote problemen zijn, dan ontstaan er 'vanzelf' financiële problemen en als er grote financiële problemen zijn, dan ontstaan er 'vanzelf' ook andere problemen.

Ingrid van Ballegooij, coördinator Sociaal Team

Uit de praktijk van onze consulenten blijkt dat grote problemen bij een persoon of in een gezin, ook hun weerslag hebben op de financiële huishouding en zelfredzaamheid. Omgekeerd leiden grote financiële problemen vaak tot ander problemen, bv van relationele aard, slechte zorg voor elkaar, of psychische problemen. Het is daarom van groot belang dat bij iedere hulpvraag integraal geoordeeld wordt op alle leefgebieden, om de precieze aard en oorzaak te bepalen en te zoeken naar de best passende oplossingen. Die kunnen vaak gevonden worden op een ander vlak dan waar het probleem zich afspeelt. Daarom wordt hierna inzicht gegeven in de raakvlakken met enkele belangrijke andere beleidsterreinen.

Minimabeleid

Gemeentelijke minimaregelingen zijn bedoeld voor personen met een laag inkomen (120% sociaal minimum) en weinig vermogen. Wij kennen verschillende regelingen voor deze minima, zoals collectieve ziektekostenverzekering en de meedoenregeling (bijdrage in kosten van lidmaatschap club, vereniging, sport of cultuur). Het kindpakket vormt daarbij een apart onderdeel. Dit wordt uitgevoerd door de Stichting Leergeld de Stuwwal in samenwerking met het Jeugdfonds Sport en het Jeugdfonds Cultuur. Op basis van dit kindpakket worden kosten vergoed die verband houden met school of sportieve en culturele activiteiten. In het beleidsplan Minimabeleid 2016 is dit uitgewerkt en het beleid wordt vanaf 2017 uitgevoerd. Voor personen of gezinnen met financiële problemen is het erg belangrijk dat zij maximaal gebruik maken van deze regelingen, zodat zoveel mogelijk kosten betaald kunnen worden en de gezinsleden op een normaal niveau deel kunnen (blijven) nemen aan de maatschappij. Hulpverleners moeten cliënten op deze mogelijkheden wijzen en zonodig hulp bieden bij het aanvragen.

Bijzonder bijstand

In toenemend mate wordt een beroep gedaan op de bijzondere bijstand voor de kosten van bewindvoering. Over de jaren 2015 tot en met 2017 zagen we een flinke toename van deze kosten. Indien sprake is van een gerechtelijke uitspraak, dan kan dit drie tot vijf jaar duren. Deze vorm van beheer van de middelen van de cliënt kent echter geen/nauwelijks educatieve elementen, zodat de zelfredzaamheid niet toeneemt. De komende periode gaan we na of en zo ja welke alternatieven er zijn voor deze, voor onze gemeente, kostbare vorm van bewindvoering.

Omschrijving	R 2015	R 2016	R 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bijzondere bijstand								
bewindvoering	14.433	13.260	21.959	36.328	40.000	40.000	40.000	40.000

R=realisatie rest is prognose

⁸ *Visionotitie lokale toegang tot ondersteuning, zorg, werk en inkomen Heumen en Mook & Middelaar (2014)*

⁹ *De sectorale wetten (Wmo, Jeugd en PW) geven geen grondslag voor domein overschrijdende verwerking van persoonsgegevens. Er wordt door gemeente en VNG inmiddels gelobbyd voor een wetsaanpassing, maar tot dat gereed is, is dit niet toegestaan.*

Re-integratie

Re-integratie is er op gericht om mensen weer aan het werk te krijgen. Dit kan bijvoorbeeld ingezet worden na een lange periode van ziekte of wanneer iemand een bijstandsuitkering ontvangt. Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten ook verantwoordelijk voor de re-integratie van mensen met een arbeidsbeperking; een groep die juist door de beperking moeilijker te bemiddelen is. Mensen met een uitkering en schuldenproblematiek zitten vaak langer zonder werk dan mensen met een uitkering zonder schulden. Het UWV¹⁰ noemt hiervoor als reden dat veel werkgevers niet zitten te wachten op mensen met een financiële problematiek. Ook levert het accepteren van werk financieel vaak weinig op omdat extra inkomsten moeten worden gebruikt voor het aflossen van de schulden. Werk kan ook nog extra kosten met zich mee brengen voor bv. vervoer, kleding of gereedschap (UWV 2016). Het is voor consulenten belangrijk om de samenhang tussen schuldenproblematiek en re-integratie te onderkennen en daar bij zowel de re-integratie als bij de schuldhulpverlening rekening mee te houden. En ook hier geldt dat bij iedere hulpvraag integraal geoordeeld moet worden op alle leefgebieden, om de precieze aard en oorzaak te bepalen en te zoeken naar de best passende oplossingen.

Wmo en Jeugwet

Bij de uitvoering van deze twee wetten is vaak intensief en langdurig contact met de persoon of het gezin noodzakelijk om de problemen het hoofd te bieden. Vaak betreft het multi-probleem situaties waarbij op meerdere leefgebieden problemen worden gesignaleerd. Bij hulpverleners bestaat dan de neiging om financiële aspecten minder of pas later aandacht te geven¹¹. De Transitiecommissie sociaal domein (TSD) constateert dat er in wijkteams een neiging is om in situaties waarin er meerdere hulpvragen zijn eerst aandacht te besteden aan andere zaken dan de schuldenproblemen (TSD, 2016).

Het zijn juist deze (crisis) situaties die vragen om een stevige basis waar de gezinsleden op terug kunnen vallen en daarbij hoort ook een goede financiële huishouding. Aanvankelijk zullen gezinsleden niet in staat zijn tot volledige financiële zelfredzaamheid en vaak moeten ook schulden worden geregeld. In die fase is indringende en intensieve ondersteuning nodig bv in de vorm van (gedwongen) bewindvoering en (wettelijke) sanering van de schulden. Gelijktijdig of aansluitend moet echter een traject volgen om de cliënten weer zo veel als mogelijk financieel zelfredzaam te maken.

Als de cliënt een aanvraag doet voor schuldhulpverlening, dan moet hij eerst zijn financiën op orde brengen om alle papier aan te kunnen leveren. Maar dat is nou juist een van de problemen, dat kan de cliënt helemaal niet. Dus daar moet meteen hulp bij worden gegeven.

Lisa Spreeuwenberg, consulent Jeugd Sociaal team

Beleid terug en invordering

In juni 2018 zijn nieuwe beleidsregels over terug- en invordering van ten onrechte betaalde bijstand vastgesteld. Bij het opstellen van deze regels is balans gezocht tussen het belang van de overheid en dat van de burger. Bij het bepalen van hoogte en duur van aflossing is aansluiting gezocht bij de maximale termijnen van de gedragscode van de NVVK¹² en de Wet schuldsanering natuurlijk personen (Wsnp). Daarnaast bieden de beleidsregels de mogelijkheid om bij dringende reden geheel of gedeeltelijk af te zien van terugvordering en medewerking te verlenen aan schuldsanering.

¹⁰ Guiaux, M., Jungmann, N., & Sol, E. (2016). *Werken aan het oplossen van schulden. Hoe doen andere Europese landen dat? Kenniscentrum UWV.*

¹¹ Jungmann, N e.a. (2018), *Knellende schuldenwetgeving*

¹² Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet, *brancheorganisatie kredietbanken.*

5. Preventie en maatregelen

1.1 Aanleiding

De Wgs geeft ons de opdracht ook beleid te formuleren over preventie. Preventie is belangrijk omdat daarmee de mate van financiële zelfredzaamheid groter wordt. Wij willen de komende jaren extra aandacht besteden aan preventie: voorkomen dat inwoners (weer) problematische schulden krijgen. Preventie van schulden wordt door het Nibud gedefinieerd als:

‘Maatregelen, activiteiten en voorzieningen die er op gericht zijn dat mensen financieel vaardig worden en zich zo gedragen dat zij hun financiën op orde houden.’

Door in te zetten op het voorkomen van schulden wordt indirect ook ingezet op het voorkomen dat er belemmeringen voor re-integratie en/of maatschappelijke participatie ontstaan. Vroegtijdige signalering is hierbij van belang. Verschillende partijen kunnen hier aan bijdragen, zoals scholen, zorgverleners, wooncorporatie, water- en energieleveranciers en onze eigen consultants. Hierna zijn de belangrijkste maatregelen opgesomd. Deze worden uitgewerkt in het Uitvoeringsplan financiële zelfredzaamheid en schuldhulpverlening.

1. Informatie en advies
2. Budgetcursus
3. Signalering en doorverwijzing
4. Voorlichtingscampagne
5. Thuisadministratie Humanitas
6. Budgetbegeleiding of -coaching
7. Budgetbeheer
8. Bewindvoering
9. Schuldregeling
10. Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen

Boekje 18+

Sinds dit jaar, ontvangen alle jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken, twee maanden van tevoren het boekje 18+ van het NIBUD. Dit boekje bevat praktische informatie over wat er allemaal verandert als een jongere 18 jaar wordt.

Er op af

Met Destion hebben wij afspraken gemaakt over vroegsignalering en benadering van de cliënt volgens de methode ‘Er op af. Wij hebben nu afgesproken dat Destion direct bij huurachterstand contact met ons opneemt om de huurder te benaderen (brief/ email/ telefoon) voor een afspraak.

De woonconsulent van Destion gaat dan samen met een consulent van onze gemeente op huisbezoek bij de huurder, om een oplossing voor de huurachterstand te bespreken en om na te gaan wat de oorzaak van de achterstand is om ook daar iets aan te doen.

Door deze ‘Er op af’ methode verwachten we de meeste problemen op tijd aan te kunnen pakken en woningontruimingen te voorkomen. Deze afspraak wordt toegevoegd aan de nieuw vast te stellen prestatieafspraken met Destion.

6. Betrokken partijen

6.1 Sociaal Team

Iedere inwoner die zich meldt bij het Sociaal Team van de gemeente Mook en Middelaar krijgt een integrale intake. De klantmanager stelt in overleg met de inwoner een ondersteuningsplan op. De klantmanagers van het Sociaal Team kunnen daarbij tot de conclusie komen dat er hulp nodig is bij de financiële zelfredzaamheid of bij schulden. Ze kunnen dan verwijzen naar PLANgroep en/of Humanitas. Welke stappen er doorlopen worden voor een inwoner met problemen bij zijn financiën en met schulden hangt af van de situatie en het oordeel van de consulent. Wij gebruiken daarbij de Ladder financiële zelfredzaamheid (zie pagina 20). De precieze werkwijze en interventies wordt uitgewerkt in het Uitvoeringsplan.

6.2 Maatschappelijke organisaties

Maatschappelijke organisaties hebben een belangrijke signalerende rol. Daarnaast kunnen zij mensen doorverwijzen naar het Sociaal Team. Het Sociaal Team heeft onder andere afspraken met woningbouwvereniging Destion over vroegtijdig signaleren en het voorkomen van ontruiming. Daarnaast heeft de gemeente afspraken met energiemaatschappijen. Indien een inwoner van de gemeente Mook en Middelaar een betalingsachterstand heeft, wordt er met goedkeuring van de inwoner, door de maatschappijen een bericht gestuurd naar het Sociaal Team. De schuldenaar wordt vervolgens door de klantmanager van het Sociaal Team uitgenodigd voor een gesprek. Andere belangrijke partijen zijn o.a. huisartsen en Vluchtelingenhulp.

6.3 Samenwerking partijen

Om goede integrale schuldhulpverlening te kunnen bieden die zowel gericht is op preventie, het oplossen van bestaande schulden en voorkomen van nieuwe schulden, is intensieve samenwerking tussen partijen nodig. Helderheid omtrent taken en rollen is wenselijk. In de samenwerking tussen betrokken partijen is ruimte voor verbetering. Daarnaast vraagt nieuw beleid soms om wijzigingen van taken en rollen van verschillende partijen. In 2019 wordt op basis van dit beleidsplan bekeken waar welke taken en rollen het beste belegd kunnen worden. Ook wordt in 2019 bekeken hoe de samenwerking tussen verschillende partijen verbeterd en waar nodig geformaliseerd kan worden. Ook zal nader bekeken worden hoe de integrale aanpak zich verhoudt tot de nieuwe privacyregelgeving. Nadere uitwerking hiervan volgt in het uitvoeringsplan.

7. Nazorg

Goede nazorg is een essentieel onderdeel van integrale schuldhulpverlening. Wanneer een schuldhulptraject succesvol is afgerond, krijgen betrokkenen ineens veel vrijheid terug op het gebied van financiën. Om te voorkomen dat mensen na het doorlopen van een schuldhulpverleningstraject opnieuw schulden maken, is goede nazorg (terugvalpreventie) belangrijk. Bij nazorg kunnen verschillende partijen een rol spelen. In eerste instantie kunnen vrijwilligers uit het eigen netwerk van de klant of vrijwilligers van Humanitas hier een rol in spelen. Vrijwilligers kunnen bijvoorbeeld als ‘matje’ veel betekenen in het nazorg-traject. Indien dit niet mogelijk is kan het Sociaal Team worden ingeschakeld. Belangrijk is dat er sprake is van maatwerk: per klant wordt bekeken wat hij of zij nodig heeft. Wij gaan de komende jaren extra aandacht besteden aan nazorg. Wij willen voorkomen dat cliënten die eerder al een schuldhulpverleningstraject hebben doorlopen, opnieuw schulden krijgen. In het huidige nazorgtraject neemt de klantmanager nog een aantal keer contact op met de ex-schuldenaar. Hierbij wordt gekeken hoe het staat met de balans tussen inkomen en uitgaven. Nazorg is dus gericht op budgetbeheer en/of het monitoren van de financiële situatie. In het uitvoeringsplan wordt nazorg verder vormgegeven.

8. Ladder en doelstellingen

Financiële zelfredzaamheid staat centraal bij de aanpak van schuldenproblematiek. Wij willen de financiële zelfredzaamheid van inwoners vergroten. Daardoor kunnen mensen de regie ook op andere leefgebieden makkelijker oppakken. Het Nibud hanteert de volgende definitie van financiële zelfredzaamheid:

‘Iemand is financieel zelfredzaam wanneer hij weloverwogen keuzes maakt, zodanig dat zijn financiën in balans zijn op zowel korte als op lange termijn.’

Hierbij gaat het er niet alleen om dat iemand in staat is om zelf al zijn financiën te regelen, maar dat iemand ook weet wanneer hij hulp moet inroepen. Het beleid is, meer dan voorheen, gericht op het voorkomen van nieuwe schulden, oplossen van bestaande schulden en het voorkomen van terugval. Hiermee wordt ingezet op het behalen en behouden van financiële zelfredzaamheid. Deze mate van financiële zelfredzaamheid is in de ‘Ladder financiële zelfredzaamheid’ op de pagina 20, inzichtelijk gemaakt.

8.1 Onderwerpen Beleidsplan

Het beleidsplan moet op grond van de Wgs de volgende onderwerpen bevatten:

- a. welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen;
- b. welke maatregelen de gemeenteraad en het college nemen om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de integrale schuldhulpverlening wordt uitgevoerd;
- c. het maximaal aantal weken dat de gemeente nastreeft met betrekking tot de in artikel 4, eerste lid Wgs, genoemde periode, en
- d. hoe schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen wordt vormgegeven.

a. Resultaten:

De te behalen resultaten zijn hierna in de vorm van doelstellingen beschreven. Deze worden verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan.

b. Kwaliteit:

De NVVK, de branchevereniging van schuldhulpverlenende instanties in Nederland, heeft gedragsregels ontwikkeld waarin richtlijnen zijn opgenomen voor goede schuldhulpverlening. PLANgroep is lid van de NVVK en werkt volgens deze gedragscodes. Dit waarborgt een goede kwaliteit van dienstverlening bij de schuldhulpverlening. Wij stellen bij de inkoop en aanbesteding van diensten voor schuldhulpverlening als eis dat de aanbieder lid is van de branchevereniging NVVK en/of werkt volgens de gedragscode. Bij de deskundigheidsbevordering van onze medewerkers wordt de komende jaren extra aandacht besteed aan aspecten van financiële zelfredzaamheid en schuldhulpverlening. In de komende vier jaren wordt tenminste twee maal opleiding / training aangeboden die hier betrekking op heeft. Wij schakelen externe deskundigen in om onze activiteiten te ondersteunen en te coördineren, om daarmee goede kwaliteit en daadwerkelijke uitvoering te waarborgen.

c. Termijnen

De gemeente Mook en Middelaar wil geen wachtlijst voor schuldhulpverlening. Hiervoor is de doelgroep te kwetsbaar. De gemeente stelt zich ten doel dat de beoordeling van de schuldenproblematiek zo snel mogelijk plaatsvindt. Dit sluit aan bij het huidige beleid van de gemeente om vragen met betrekking tot schuldenproblematiek zo snel mogelijk af te handelen. PLANgroep voert voor onze gemeente de schuldhulpverlening uit. De consultant dient er voor te zorgen dat de termijnen niet worden overschreden. Het management van PLANgroep bewaakt dit. Momenteel (oktober 2018) zijn er geen wachtlijsten bij de schuldhulpverlening. Er is voldoende capaciteit om de huidige instroom van de schuldhulpverlening op te vangen. Indien de instroom sterk stijgt en er wachtlijsten voor het intakegesprek dreigen te ontstaan, dan krijgt PLANgroep opdracht de inzet uit te breiden.

d. Gezinnen met inwonende minderjarige kinderen

De Wgs schrijft voor dat de gemeenteraad vaststelt hoe schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen wordt vormgegeven. Wij zien dit als een groep die extra aandacht nodig heeft bij de schuldhulpverlening. Het Sociaal Team heeft een belangrijke rol bij het signaleren van schuldenproblematiek in gezinnen met kinderen. De gemeente Mook en Middelaar wil voorkomen dat kinderen niet meer kunnen participeren aan de maatschappij als gevolg van de schuldenproblematiek van hun ouders. Daarom worden regelingen uit het minimabeleid ingezet om de participatie te bevorderen. Onze ketenpartners bij de bestrijding van armoede bij kinderen zijn de Stichting Leergeld de Stuwwal, het Jeugdfonds Sport en het Jeugdfonds Cultuur. Deze organisaties zorgen ervoor dat kinderen deel kunnen nemen aan school, sport of culturele activiteiten.

8.2 Doelstellingen

Mede op basis van de wettelijke uitgangspunten formuleren we de doelstellingen van het beleid voor de komende 4 jaren als volgt:

- Schuldhulpverlening is integraal vormgegeven: er wordt altijd ook gekeken naar mogelijke problemen op andere leefgebieden (zoals bv maatschappelijke deelname en gezondheid) zodat de oorzaak van het schuldenprobleem wordt aangepakt.
- Mensen met (dreigende) problematische schulden weten hun weg naar de hulpverlening te vinden. De toegang tot de schuldhulpverlening is laagdrempelig. Eventuele drempels in de aanmeld- en vervolgpcedure worden weggenomen.

- Aanpassen keuzearchitectuur; wij richten de dienstverlening zodanig in dat de cliënt geen 'ongewenste' keuzes maakt door bv 'defaults' in te bouwen of te werken met geschaalde (beperkte) keuzevrijheid.
- Er is extra aandacht voor vroegsignalering. Wij maken afspraken met alle ketenpartners om dit verder vorm te geven.
- Wij geven extra aandacht aan voorlichting en preventie d.m.v. een voorlichtingscampagne, en het aanbieden van cursussen, zodat inwoners kunnen leren hoe zij (problematische) schulden kunnen voorkomen.
- Er is voldoende hulp beschikbaar voor nazorg zodat kan worden voorkomen dat de cliënt opnieuw schulden krijgt. Nazorg-contact wordt ingebed in het proces schuldhulpverlening. Zonodig wordt extra inzet gerealiseerd / ingekocht.
- De kwaliteit van schuldhulpverlening is gewaarborgd conform de richtlijnen van de NVVK.
- Medewerkers worden extra geschoold op het gebied van financiële zelfredzaamheid en het signaleren van mogelijke (problematische) schulden.
- De wettelijke wachttijd wordt in geen enkel geval overschreden, tenzij door toedoen van de cliënt.
- Bij gezinnen met inwonende minderjarige kinderen, wordt direct de integrale benadering gekozen om er voor te zorgen dat ouders snel grip op hun geld krijgen. Samen met Stichting Leergeld zorgen wij ervoor dat de kinderen op een normale wijze kunnen deelnemen aan school, sport of culturele activiteiten.

De doelstellingen in dit beleidsplan komen tegemoet aan de adviezen van de Ombudsman. De raad geeft door het vaststellen van dit beleidsplan aan het college van burgemeester en wethouders de opdracht de hiervoor genoemde doelstellingen uit te werken en te vertalen in concrete acties door het vaststellen en uitrollen van Uitvoeringsplan financiële zelfredzaamheid en schuldhulpverlening. De aanbevelingen van de Ombudsman worden in het uitvoeringsplan opgenomen en daarna ook daadwerkelijk uitgevoerd.

8.3 Ladder financiële zelfredzaamheid

MATE VAN ZELFREDZAAMHEID

Persoon kan weloverwogen keuzes maken, zodanig dat zijn financiën in balans zijn op zowel korte als op lange termijn. Onderkent risico's, kan maatregelen treffen en is in staat alle financiële vraagstukken, eventueel met (betaald) deskundig advies, zelf op te lossen.

Cliënt heeft tijdelijk problemen maar kan sommige zaken zelf regelen als hij daar hulp bij krijgt. Heeft tijdelijk hulp nodig bij life events. Is op dat moment maar beperkt in staat zelf financiële vraagstukken aan te pakken en heeft dan tijdelijk hulp nodig bij het vinden van oplossingen. Loopt na schuldenregeling een groot risico om terug te vallen.

Client is tijdelijk niet in staat zijn financiële zaken te regelen en dit wordt helemaal overgedragen aan een bewindvoerder. Heeft hulp nodig bij alle aanvragen voor inkomensvoorziening of -ondersteuning. Er zijn wel mogelijkheden om dit weer (gedeeltelijk) zelf ter hand te nemen en daarvoor wordt extra hulp geboden bv in de vorm van een budgetcoach. Bij schulden wordt een wettelijk of minnelijk traject gevolgd.

Blijvend volledig zelfredzaam

Zelfredzaam maar loopt risico dit te verliezen

Tijdelijk deels zelfredzaam

Blijvend deels zelfredzaam

Tijdelijk geheel niet zelfredzaam

Blijvend geheel niet zelfredzaam

Persoon kan meestal weloverwogen keuzes maken, zodanig dat zijn financiën in balans zijn, in ieder geval op korte termijn. Loopt echter wel risico's bij bv life events en kan dan niet altijd alle juiste maatregelen treffen. Is wel in staat financiële vraagstukken zelf aan te pakken, maar heeft hulp nodig bij het vinden van oplossingen. Loopt na schuldenregeling het risico om terug te vallen.

Cliënt kan sommige zaken zelf regelen, maar heeft blijvend hulp nodig bij zijn financiële zaken van bv een budgetcoach. Heeft hulp nodig bij aanvragen voor inkomensvoorziening of -ondersteuning, maar kan dit dan zelf regelen. Bij schulden kan meestal een minnelijke regeling worden getroffen.

Cliënt is blijvend niet in staat om financiële zaken te regelen en heeft bij alles hulp nodig. Kan ook geen zak- en kleedgeld beheren. Heeft hulp nodig bij alle aanvragen voor inkomensvoorziening of -ondersteuning. Is vaak niet tot (alle) financiële transacties bevoegd. Bij schulden wordt meestal wettelijk traject gevolgd.

9. Financiën

De middelen die aangewend worden voor financiële zelfredzaamheid en schuldhulpverlening zijn in de begroting opgenomen binnen programma 7 Samenleven en zorgen. Daarnaast wordt bijzondere bijstand verleend voor kosten bewindvoering. Dit is onderdeel van het budget voor bijzondere bijstand. Voor een goed inzicht is dit apart hieronder verwerkt. Om uitvoering te geven aan dit beleidsplan worden onze activiteiten uitgebreid en geïntensiveerd. Dat brengt kosten met zich mee. Hieronder een opstelling over de jaren 2015 tot en met 2022. Tot en met 2017 betreft het realisatiecijfers. Vanaf 2018 betreft het bedragen uit de (meerjaren) begroting.

Omschrijving	R 2015	R 2016	R 2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inhuur derden	13.871	13.330	11.791	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
Subsidie Humanitas	400	400	800	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Uitvoeren/werkbudget								
uitvoeringsplan					6.000	6.000	6.000	6.000
Opleiding medewerkers					3.000	1.500	1.500	1.500
Totaal	14.271	13.730	12.591	20.000	29.000	27.500	27.500	27.500
Bijzondere bijstand								
bewindvoering	14.433	13.260	21.959	36.000	40.000	40.000	40.000	40.000

PLANgroep: In de begroting is meerjarig een bedrag opgenomen van € 18.000 voor de inhuur van een consulent schuldhulpverlening via PLANgroep. Dit bedrag wordt de laatste jaren niet volledig benut. Wij gaan echter gebruik maken van meer professionele ondersteuning door PLANgroep voor o.a. budgetcoaching. Wij verwachten vanaf 2019 dat € 12.000 wordt benut voor reguliere werkzaamheden en dat we daarnaast € 6.000 inzetten voor trajecten begeleiding/coaching. Daarmee komt het totaal naar verwachting op € 18.000, juist het bedrag van de meerjarige begroting.

Humanitas: Wij verlenen jaarlijks € 2.000 subsidie aan Humanitas. Over de jaren 2015 tot en met 2017 heeft Humanitas steeds subsidie terugbetaald omdat er weinig gebruik werd gemaakt van hun diensten. Wij willen daar opnieuw aandacht aan geven en het gebruik van de diensten van Humanitas uitbreiden. Wij verwachten een groei naar 10 trajecten in 2022.

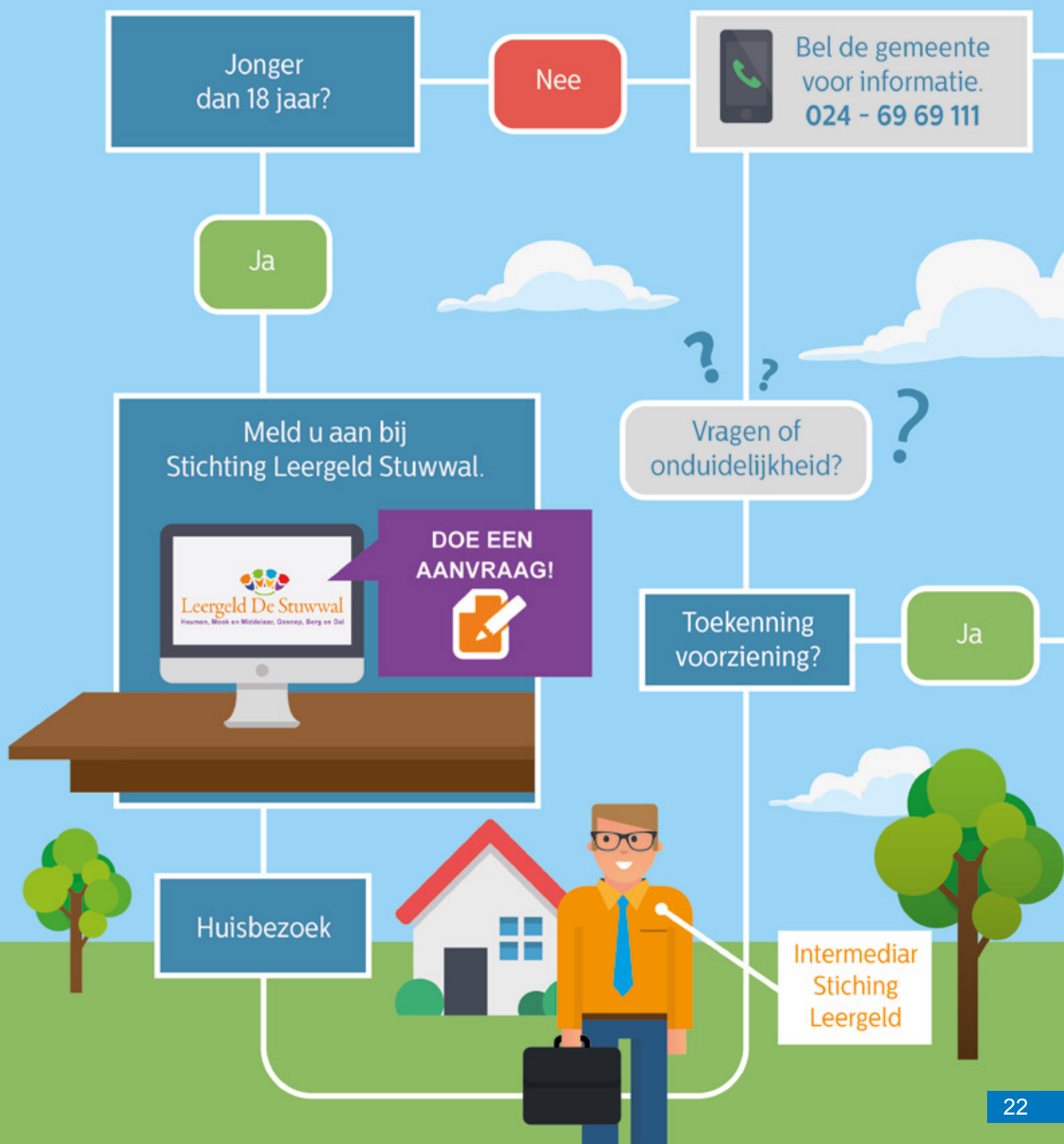
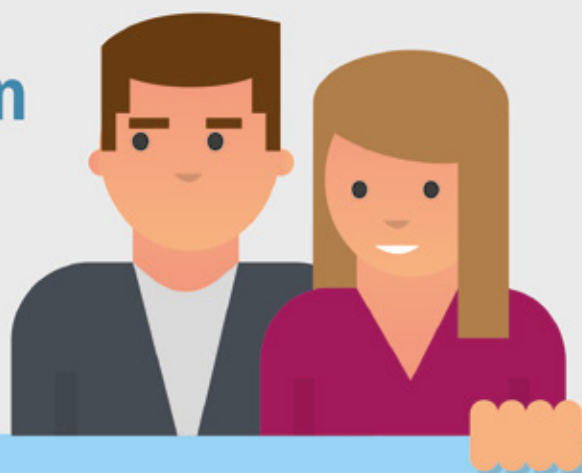
Voor de realisatie van het uitvoeringsplan zullen we kosten maken. We benutten daarvoor het bedrag van € 6.000 dat via een decentralisatie-uitkering aan onze gemeente is toegekend. Overige inspanningen in het kader van dit beleid moeten binnen de huidige formatie van het team Sociaal Domein worden opgevangen.

Medewerkers moeten worden opgeleid en getraind rond het thema financiële zelfredzaamheid en schuldhulpverlening. In 2019 wordt daar een extra impuls aan gegeven; daarna wordt dat jaarlijks herhaald (opfriscursus). De kosten komen ten laste van het reguliere budget voor opleidingen.

Voor uw informatie melden wij dat de kosten van bijzondere bijstand bewindvoering flink toenemen. Dit jaar wordt een uitgave van ruim € 36.000 verwacht. Voor de komende jaren verwachten we nog een groei tot € 40.00 per jaar. Dit kan naar verwachting worden opgevangen binnen het budget bijzondere bijstand omdat andere kosten waarschijnlijk zullen dalen.

Heeft u een laag inkomen en weinig vermogen?

Dan is er binnen onze gemeente ondersteuning mogelijk op het gebied van school, cultuur of sport voor u en uw kinderen.

Dan biedt Stichting Leergeld een tegemoetkoming in materiaal of middelen
(voor bepaalde tegemoetkomingen gelden maximumbedragen)

Bijvoorbeeld

Meer weten over alle mogelijkheden?

Neem contact op met het KlantContactCentrum van de gemeente Mook en Middelaar: (024) 696 91 11. We vertellen u graag meer.

In samenwerking met:

Jeugd Sport Fonds

jeugd cultuur nederland fonds

Gemeente Mook en Middelaar